

Araştırma Makalesi / Research Article

Sosyal Bilgiler Eğitiminin Entelektüel Topografyası

The Intellectual Topography of Social Studies Education

Adem KARACA ¹ & Sadettin ERBAŞ ² & Bülent AKBABA ³

Geliş/Received: 17/09/2024

Kabul/Accepted: 12/02/2025

Öz

Bu araştırmanın amacı, Web of Science Core Collection veri tabanında, eğitim araştırmaları kategorisinde yer alan sosyal bilgiler eğitimi üzerine yayımlanmış makalelerin bibliyometrik analizini gerçekleştirmektir. Bibliyometrik araştırmalar, bir alanda yapılan bilimsel araştırmalara ulaşmak, bu alana öncülük yapan araştırmacıları tanıtmak, yaptıkları çalışmalarını incelemek ve araştırmaların genel çerçevesini çizmeyi ve alandaki eğilimleri ortaya koymayı amaçlamaktadır. Araştırma, betimsel tarama modelinde gerçekleştirilmiştir. R-Studio programında bulunan "bibliometrix" paketine uyumlu olması nedeniyle Web of Science veri tabanında bulunan veriler "txt" formatında çekilmiştir. Elde edilen veriler, açık kaynak kodlu bir istatistik programı olan R programında bulunan R-Studio programlama dilinde "bibliometrix" paketi kullanılarak analiz edilmiştir. Gerçekleştirilen analizler sonucunda; Web of Science veri tabanında sosyal bilgiler eğitime yönelik en fazla makale yayımlayan dergilerin Theory and Research in Social Education, en fazla yayın yapan yazarların Sharon Vaughn, Elizabeth Swanson ve Jeanne Wanzek olduğu, sosyal bilgiler eğitimi alanında yaptıkları çalışmaların h-indeksi en yüksek olan yazarın ise Sharon Vaughn, olduğu tespit edilmiştir. En fazla makale üreten ilk üç ülkenin ABD, Türkiye ve Kanada, yabancı ülkelerdeki araştırmacılarla iş birliğine en açık ülkenin ise ABD olduğu tespit edilmiştir. Bu araştırmanın sosyal bilgiler eğitimi alanında araştırma yapmayı planlayan araştırmacılar için alan hakkında kapsamlı ve detaylı bir projeksiyon ortaya koyacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal bilgiler eğitimi, entelektüel topoğrafya, bibliyometrik analiz

Abstract

The aim of this study is to perform a bibliometric analysis of the articles published on social studies education in the educational research category in the Web of Science Core Collection database. Bibliometric studies aim to access scientific research conducted in a field, introduce researchers who pioneered the field, examine their studies, draw the general framework of relevant research and to reveal the trends in the field. This study was conducted using a descriptive survey model. Since it is compatible with the "bibliometrix" package in the R-Studio software, the data in the Web of Science database were extracted in "txt" format. The data obtained were analyzed using the "bibliometrix" package in the R-Studio programming language in the R software, an open-source statistical program. As a result of the analysis, it was determined that the journals that published the most articles on social studies education in the Web of Science database were "Theory and Research in Social Education", the authors who published the most articles were Sharon Vaughn, Elizabeth Swanson, and Jeanne Wanzek, and the author with the highest h-index of their studies in the field of social studies education was Sharon Vaughn. The top three countries that produced the most articles were the USA, Türkiye, and Canada, and the USA was the country most open to collaboration with researchers in foreign countries. It is thought that this study will provide a comprehensive and detailed projection about the field for researchers who plan to conduct research in the field of social studies education.

¹ Dr. Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Eğitimi ABD. Antalya, Türkiye. E-posta: karacadem25@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0003-4110-6648>

² Sorumlu Yazar/Corresponding Author, Dr. Bağımsız Araştırmacı, Ankara, Türkiye. E-posta: s.eras66@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-5150-9216>

³ Prof. Dr. Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Eğitimi ABD. Ankara, Türkiye. E-posta: efeakbaba@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-1335-3919>

Keywords: *Social studies education, intellectual topography, bibliometric analys.*

1. GİRİŞ

Bilim insanları kuramsal, betimsel, tarihsel, etnografik, deneysel ve diğer yöntemlerle gerçekleştirdikleri çalışmalarını yayıncılık dünyasındaki temel taşlardan biri olan akademik dergiler aracılığıyla konunun muhataplarıyla paylaşmaktadır. Bilimsel bir disiplin belirli bir olgunluğa ulaştığında, bilim adamlarının dikkatlerini bilim camiası tarafından üretilen literatüre çevirmeleri ve bunu başlı başına bir araştırma konusu olarak ele alarak literatür incelemelerini yürütmeleri yaygın bir uygulamadır (Ramos-Rodríguez ve Ruíz-Navarro, 2004). Son yıllarda bir disiplin veya konu alanındaki yeni çalışmalara yol göstermek ve eğilimleri belirlemek amacıyla bibliyometrik analizleri içeren çalışmalara sıklıkla başvurulmaktadır. Bibliyometrik analiz, belirli bir bilimsel bilgi alanındaki en son gelişmeleri haritalamak, araştırma fırsatlarını incelemek ve bilimsel araştırmaları desteklemek gibi çeşitli amaçlar için gerekli bilgileri tanımlamak için vazgeçilmez bir istatistik aracıdır (Jose De Oliveira vd., 2019). Bu yöntem, büyük miktarda akademik literatürün makroskopik bir incelemesini sağlayabilir ve aynı zamanda etkili çalışmaları, yazarları, dergileri, kuruluşları ve ülkeleri zaman içinde verimli bir şekilde tanımlamak için kullanılabilir (Lee, Chen ve Chae, 2020). Bibliyometri, son on yılda bilim politikası ve araştırma yönetiminin standart bir aracı haline gelmiştir. Bilimsel göstergelerin tüm önemli derlemelerine, büyük ölçüde yayın ve atıf istatistiklerine ve diğer daha sofistike bibliyometrik tekniklere dayanır (Tupe ve Khaparde, 2016). Bibliyometrik çalışmalar esas olarak bir bilim alanındaki bilimsel yayımla ilgili yazar, başlık, konu, alıntılar vb. gibi çeşitli üst veri öğelerine dayanmaktadır. Bu tür analizler, bilimsel üretkenliğin, eğilimlerin, çeşitli yönlerdeki araştırmaların vurgulanmasının ve araştırmacıların yayın tercihlerinin yararlı göstergelerini sağlar (Jacobs, 2001).

Bibliyometri, bilgi biliminin önemli bir alanıdır çünkü bilgi kaynaklarının izlenmesi ve analizi ile sosyal ve organizasyonel bağlamlarda bilginin yönetimi için benzersiz bir teknikler dizisini temsil eder. Bibliyometrik yöntemler, kaydedilen bilginin özellikleri ve davranışlarının araştırılmasında, bilimsel ve araştırma alanlarının yapılarının analizinde ve araştırma faaliyetinin değerlendirilmesinde kullanılır (Patra, Bhattacharya ve Verma 2006). Bibliyometrik yöntemler, araştırmacıların bulgularını, bu alanda çalışan diğer bilim adamlarının ürettikleri toplu bibliyografik verilere dayandırmalarına ve fikirlerini alıntı, iş birliği ve yazı yoluyla ifade etmelerine olanak tanır. Bu veriler bir araya getirilip analiz edildiğinde, alanın yapısı, sosyal ağları ve güncel ilgi alanlarına ilişkin içgörüler ortaya konabilir. Bibliyometrik analizin kullanımı hızla artmaktadır (Zupic ve Cater, 2014).

Eğitim bilimleri alanında gerçekleştirilen bibliyometrik analizlerin son yıllarda sayıca arttığı ve portföyün genişlediği görülmektedir. Eğitimin farklı boyutları ile ilgili gerçekleştirilen çok sayıda bibliyometrik analize eğitimde kalite güvencesi (Swain, 2014), fizik eğitimi (Jamali vd., 2015), beden eğitimi (Santos Labrador, 2015), yetişkin eğitimi (Rubenson ve Elfert, 2015), Türkçe eğitimi (Varışoğlu, Şahin ve Göktaş, 2013; Şeref ve Karagöz, 2019), eğitim bilimleri ve öğretmen eğitimi (Çiftçi vd., 2016), eğitim teknolojisi (Chen vd. 2019), sürdürülebilir kalkınma ve eğitim (Doğru, Güzeller ve Çelik, 2019); eğitim liderliği ve yönetimi ve denetimi (Hallinger, 2019; Hallinger ve Kovačević), yaratıcılık ve eğitim (Hernandez-Torrano ve Ibrayeva, 2020), eğitimde yapay zekâ uygulamaları (Song, P. ve Wang, X. 2020), matematik eğitimi (Gökçe ve Güner, 2021), coğrafya eğitimi (Aksoy, Bozdoğan ve Sönmez, 2021), çevre eğitimi (Kurtuluş ve Tatar, 2021), okul öncesi ve fen eğitimi (Çelik ve Uzel, 2023) gibi çalışmalar örnek verilebilir. Bibliyometrik analiz çalışmalarını farklı bir örneklem ile ele alan araştırmalara örnek olarak Türkiye kaynaklı

eğitim araştırmalarının analizi (Gülmez, Özteke ve Gümüş, 2021), Ana Dili Eğitimi Dergisi (Karagöz ve Koç Ardiç, 2019) ve British Journal of Educational Technology (Chen vd., 2020) gibi tek bir dergide yayımlanan makalelerin analizinin yer aldığı bibliyometrik analiz örnekleri de literatürde yer almaktadır.

Sosyal bilgiler, ABD, Kanada, Güney Kore ve Türkiye gibi ülkelerde ilköğretim düzeyinde, çeşitli sosyal bilim dallarından edinilmiş bilgileri bünyesinde barındıran, öğrencilere, bilgi, beceri ve değerlerin aktarılmaya çalışıldığı toplu öğretim anlayışıyla gerçekleştirilen bir ders olarak karşımıza çıkmaktadır. Alan yazında sosyal bilgiler eğitimine yönelik bibliyometrik analizlerin sınırlı sayıda olduğu gözlemlenmektedir (Eryılmaz, Bozkurt ve Boyraz, 2021; Sökmen, 2021; Sönmez, 2020). Bu araştırmalarda (Eryılmaz, Bozkurt ve Boyraz, 2021; Sökmen, 2021) Web of Science veri tabanında tarama gerçekleştirilirken ülke sınırlaması yapıldığı ve yalnızca Türkiye'deki sosyal bilgiler eğitimiyle ilgili yayınların bibliyometrik analizi ele alındığı tespit edilmiştir. Sönmez (2020) ise; "social study education" ve "social study" anahtar kelimeleriyle makale başlıklarında ve makale içeriği sekmelerinde tarama gerçekleştirerek analizini 154 makale üzerinden gerçekleştirmiştir. Alan yazında "social studies" ya da "social studies education" kabul görmektedir. Sönmez (2020)'in çalışmasında örneklemin evreni temsil etme noktasında eksik olduğu ifade edilebilir. WoS veri tabanında yer alan "or" seçeneği, gerçekleştirilen taramalarda iki anahtar kelimenin herhangi birinin kullanıldığı araştırmayı da taramaya dâhil etmektedir. Bu araştırmada herhangi bir ülke sınırlamasına gidilmeden "social studies education" ve "social studies" anahtar kelimeleri "or" seçeneğiyle "topic" arama türünde bir tarama gerçekleştirilmiştir. Bu bağlamda bu araştırmada Web of Science Core Collection veri tabanında, eğitim araştırmaları kategorisinde yer alan sosyal bilgiler eğitimi üzerine yayımlanmış makalelerin bibliyometrik analizini geniş bir perspektif ile ortaya çıkarılması amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda sosyal bilgiler eğitimi alanında araştırma yapan ve literatürde önde gelen araştırmacılar, bu araştırmacıların yayınları ve iş birlikleri, bu konu alanına yönelik yayın yapan dergiler, konu taramasında sıklıkla kullanılan anahtar kelimeler, genel eğilim ve güncel eğilimler aracılığıyla sosyal bilgiler eğitiminin entelektüel topoğrafyası ortaya çıkarılmaya çalışılacaktır. Bibliyometrik analiz araştırmaları, bir konunun veya araştırma alanının bilgi tabanını ve entelektüel yapısını belirleme amacı da içermektedir (Aria ve Cuccurullo, 2017). Araştırma sonuçlarının sosyal bilgiler eğitimi üzerine araştırma planlayan araştırmacılar, öğretmenler ve yöneticiler için rehber niteliğinde olacağına ve literatüre katkı sağlayacağına inanılmaktadır.

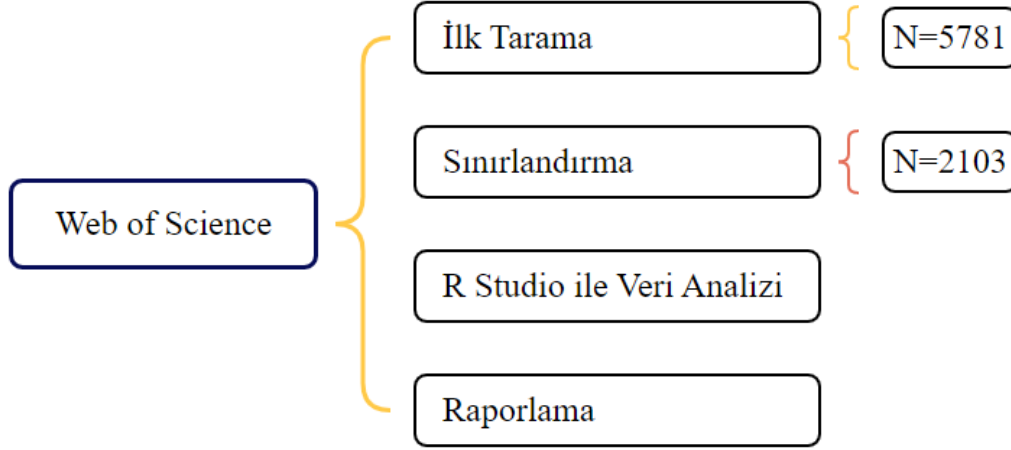
2. YÖNTEM

2.1. Araştırma Modeli

Bu araştırma bibliyometrik analiz yönteminde tasarlanmıştır. Araştırmacılar, daha önceki bulguları anlamak ve düzenlemek için farklı niteliksel ve niceliksel literatür inceleme yaklaşımları kullanırlar. Bibliyometrik analiz, bilimin, bilim insanların veya bilimsel faaliyetlerin istatistiksel ölçümüne dayanan sistematik, şeffaf ve tekrarlanabilir bir inceleme sürecine dayanmaktadır. Diğer tekniklerin aksine bibliyometri, daha objektif ve güvenilir analizler sağlar. Bibliyometrik analizler, yeni bilgilerin, kavramsal gelişmelerin, verilerin hacmi, araştırmacıların zaman içindeki eğilimleri, araştırılan temaları, disiplinlerin sınırlarındaki değişiklikleri belirlemeyi, en üretken akademisyenleri, kurumları ya da ülkeleri tespit etmek ve "büyük resmi" sunmak amacıyla gerçekleştirilmektedir (Aria ve Cuccurullo, 2017). Bibliyometrik araştırmalar, dergilerin kendi iç değerlendirmelerini yapmayı sağlayarak bilimsel yayın politikalarını yönlendirmeye de olanak sağlar. Ayrıca araştırmacıların çalışma yaptıkları konu alanlarına yönelik bilgi edinmelerine fırsat sunar

(Al, Soydal ve Yalçın, 2010). Bibliyometrik analiz ülkeleri, kurumları, konu alanlarını, dergileri, özel araştırma konularını belirleme ve değerlendirmede oldukça etkili bir yöntemdir (Huang, Ho ve Chuang, 2006).

2.2. Veri Setinin Oluşturulması

Şekil 1. Araştırma Akış diyagramı

Araştırmanın çalışma materyalini Web of Science Core Collection (WoS) veri tabanında “social studies” ve “social studies education” anahtar kelimeleri “or” seçeneği kullanılarak yapılan taramayla ulaşılan eğitim dergilerinde yer alan makaleler oluşturmaktadır. Araştırmacılar veri tabanlarında taramalarını farklı parametrelere göre sıralamaktadır. WoS veri tabanında arama kriterlerinde “or” seçeneği, iki anahtar kelimedenden herhangi birinin geçtiği araştırmalara odaklanmaktadır. Araştırmacıların bu iki anahtar kelimedenden yalnızca birini kullanmış olma ihtimali göz önünde bulundurularak “or” seçeneğiyle tarama gerçekleştirilmiştir. Web of Science ve Scopus veri tabanları kullanıcıların sonuçları yazara, kaynağa, yıla, konu alanına, belge türüne, kurumlara, ülkelere, finansman kurumlarına ve dillere göre hızla sınırlandırmasına veya hariç tutmasına olanak tanır (Aghaei Chadegani, et al. 2013). Araştırmada incelenen makaleler SSCI, SCI-EXPANDED, A&HCI ve ESCI indekslerinde taranan dergilerde yayınlanmıştır. İlk arama sonucunda tüm alanlarda makale, kitap bölümü, konferans bildirileri ve diğer doküman türleriyle birlikte toplamda 5781 yayına ulaşılmıştır. Araştırmanın amacı doğrultusunda yalnızca eğitim bilimleri alanındaki ve makale türündeki dokümanlar çalışma materyaline dâhil edilmiştir. Bu sınırlandırma sonrasında erişilen doküman sayısı 2194’tür. “article; book”, “article; book chapter”, “article early access” ve “article; proceedings paper” türündeki dokümanların da çıkarılmasıyla birlikte elde edilen 2103 makale, araştırmanın çalışma materyalini oluşturmaktadır. Bu araştırmalar, 1980-2023 arasında gerçekleştirilmiştir. Veriler 19.01.2024 tarihinde WoS veri tabanından indirilmiştir. 2024 yılı tamamlanmadığı için veri setine dâhil edilmemiştir. Araştırma kapsamında taranan konu alanına yönelik olarak elde edilen veriler sonucunda, veri tabanındaki ilk makalenin 1976 yılında yayınlanmış olması sebebiyle başlangıç tarihi bu tarih seçilmiştir.

Bibliyometrik çalışmalarda uluslararası atıf indeksleri olması dolayısıyla Science Citation Index (SCI), Social Science Citation Index (SSCI) ve Art & Humanities Citation Index (A&HCI) en önemli veri kaynaklarını oluşturmaktadır. Bu bağlamda bu indekslere ulaşım

sağlayan veri tabanlarından birisi olması (Güzeller ve Çeliker, 2017) ve R-Studio programı üzerinden çalıştırılan bibliyometrik analiz sisteminin bu veri tabanı ile uyumlu olması sebebiyle araştırma Web of Science Core Collection veri tabanı üzerinden gerçekleştirilmiştir. Bu veri tabanında konu alanıyla ilgili olan 2103 makalenin yıllara göre dağılımına, ortalama alıntı sayısına, en çok yayın yapılan dergilere, en çok yayın yapan yazarlara, h-indekslerine, ülkelerin bilimsel üretkenliğine, en çok atıf yapılan kaynaklara, iş birliği ağlarına, kelime bulutu, kelime ağacı haritalarına, araştırmalarda en fazla başvurulan kaynaklara ve araştırma başlıklarının tematik haritalarına ulaşılmıştır.

2.3. Verilerin Analizi

Araştırma kapsamında taranan makalelere ilişkin bulguların elde edilmesinde R programının 4.0.3 versiyonundan ve bu programın kendi arayüzü olan R-Studio programından yararlanılmıştır. R, Ross Ihaka ve Robert Gentleman tarafından 1993 yılında istatistiksel analizler ve grafik oluşturmak için oluşturulmuş bir programdır. Bu iki araştırmacı, 1995 yılında bu programı açık kaynak haline getirmişlerdir (Braun & Murdoch, 2016). Bu program istatistiksel analizleri görselleştirmekte ve farklı formatlarda (jpg, png, bmp, ps, pdf, emf, pictex, xfig) kullanıcıya sunmaktadır (Paradis, 2005). R programı, birçok araştırmacının araştırmasında yararlandığı esnek bir programdır (Davies, 2016). Programın ücretsiz olması, kullanıcıya tüm verileri işleme imkânı sunması ve açık kaynak kodlu olması tercih edilme sebeplerinin başında gelmektedir (Koçak, 2020). R ortamı, birçok istatistiksel paketi, kullanıcılar için <https://cran.r-project.org/> adresi üzerinden ücretsiz olarak sağlamaktadır. Bibliyometrik analizler için kullanılan birçok paket bu adreste yer almaktadır. Bibliyometrik analizlerde kullanılan bu paket programlar nicel araştırmalar için oldukça kullanışlıdır (Aria ve Cuccurullo, 2017). Bu araştırmada adı geçen adreste yer alan “bibliometrix” paketinden yararlanılmıştır. Araştırmaya ait çalışma diyagramı Şekil 1’de yer almaktadır.

Veri tabanında tarama, 19.01.2024 tarihinde, “social studies education” ve “social studies” anahtar kelimeleri “or” seçeneğiyle “topic” arama türünde gerçekleştirilmiştir. İlk tarama sonucunda Web of Science veri tabanında, tüm alanlarda ilgili anahtar kelimelerle gerçekleştirilen araştırmaların sayısının toplam 5781 olduğu tespit edilmiştir. Araştırmanın amacı doğrultusunda tarama, konu alanı, doküman türü ve indeks olarak sınırlandırıldığında ise toplam 2103 dokümana ulaşılmıştır. Veri dosyası WoS veri tabanında doküman türü olarak makale, kategori olarak “Education and Educational Research” ve “Education Scientific Disciplines” ile sınırlıdır. Araştırmanın veri dosyası sırasıyla; dışarıya aktar (export), diğer dosya formatları (other file formats), records from (1-500), record content (Full Record and Cited References) seçenekleri seçilerek elde edilmiştir. Çalışmada veri dosyasının “article” sınırlaması sonrası 2103 dokümanı kapsaması, sistemin de 500’e kadar olan çalışmalarını indirebilmesi sebebiyle “plain text” seçeneği seçilerek önce 1-500, daha sonra sırasıyla 501-1000, 1001-1500, 1501-2000 ve son olarak 2001-2103 arasındaki dokümanlar çekilerek ayrıca plain text dosyasında birleştirilmiştir. Daha sonra R-Studio programı üzerinden “bibliometrix” paketi indirilip aktif hale getirilmiştir. İndirilen “bibliometrix” paketi çalıştırılmıştır. Sonrasında R-Studio programının, kendi sağladığı çevrimiçi ara yüz olan bir bibliyometri analizi sayfasına yönlendirmesiyle işlemlere başlanmıştır. R Studio, veri tabanından alınan veriler üzerinde kullanıcıya ekstra sınırlama yapma imkanı sunmaktadır. Bu aşamada article; book, article; book chapter, article early access ve article; proceedings paper türündeki dokümanlar (n=91) veri setine dahil edilmemiş olup araştırma, toplamda 2103 dergi makalesi üzerinden gerçekleştirilmiştir. Veri

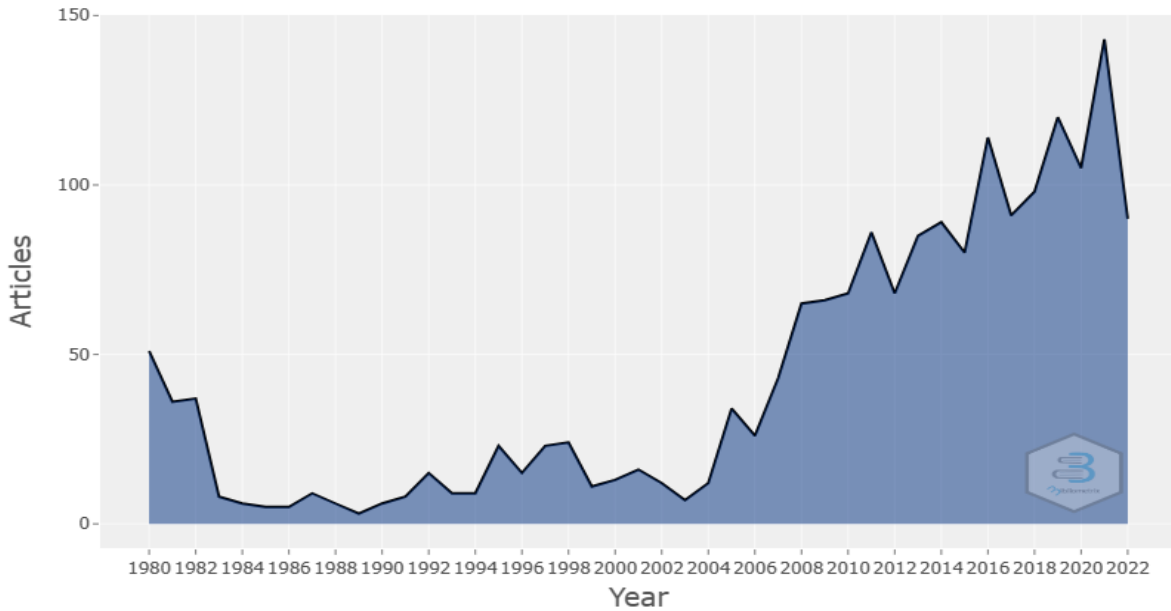
tabanından alınan “plaintext” dosyası R Studio’nun yönlendirdiği biblioshiny ara yüzünde data kısmına yüklenerek analizler gerçekleştirilmiştir.

2.4. Etik Kurul Onayı

Bu araştırmanın kavramsal çerçevesinin hazırlanması, verilerin toplanması, verilerin analizi ve yorumlanması aşamalarının tamamında etik kurallara uygun hareket edilmiştir. Karşılaşılabilecek tüm etik ihlallerde ANKAD Dergisi Yayın Kurulunun hiçbir sorumluluğu bulunmamaktadır. Tüm sorumluluk yazarlara aittir. Bu çalışmanın ANKAD Dergisi dışında herhangi bir akademik yayın ortamına değerlendirme için gönderilmemiş olduğunu taahhüt ederim. Yapılan bu çalışmada “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” kapsamında uyulması belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergenin ikinci bölümü olan “Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler” başlığı altında belirtilen eylemlerden hiçbiri gerçekleştirilmemiştir. Araştırmada kamuya açık bir kaynak olan WoS veri tabanında yer alan makaleler taranarak doküman analizi tekniği kullanıldığı için etik kurul izni gerektirmemektedir. Ancak, araştırma için Gazi Üniversitesi Rektörlüğü Etik Komisyonu’nun 26.01.2021 tarih ve 02 sayılı toplantısında alınan karar ile etik kurul izni de alınmıştır.

3. BULGULAR ve YORUM

Web of Science veri tabanında sosyal bilgiler eğitime yönelik yapılan araştırmaların bibliyometrik analiz sonucunda toplam 2103 makaleye ulaşılmıştır. Şekil 2’de bu makalelerin yıllara göre üretim grafiği gösterilmektedir.

Şekil 2. Makalelerin yıllara göre dağılımı

Yıllara göre yayınlanan makale sayıları Tablo 1’de yer almaktadır.

Tablo 1. Makale sayısının yıllara göre dağılımı

Yıl	Makale Sayısı (n)	Yüzde (%)
1976-1990	183	8,7
1991-2001	192	9,1
2002-2012	533	25,4
2013-2023	1195	56,8
Toplam	2103	100

Tablo 1 incelendiğinde veri tabanında yer alan makalelerin 1976 yılında yayımlanmaya başladığı, ilgili alanda en fazla makalenin 2013-2023 yılları arasında (n=1195) yayımlandığı görülmektedir. 2013 yılından sonra yayınlanan makaleler toplam yayınların yarısından fazla olduğunu göstermektedir. Bu bulgu, sosyal bilgiler eğitimi alanındaki araştırmaların zaman içinde arttığı şeklinde yorumlanabilir. Sosyal bilgiler eğitimi alanındaki bilimsel üretimin son 10 yılda arttığı rakamlarla net bir şekilde görüldüğü için geçmişe dönük olarak 10 yıllık periyodlarla sınıflama yapılmıştır. Makale sayısı az olduğu için 1990 yılı öncesi ise tek bir sınıflamada birlikte verilmiştir.

Tablo 2’de Sosyal Bilgiler eğitimi alanında en fazla makalenin yayımlandığı ilk 10 dergi gösterilmektedir.

Tablo 2. Sosyal bilgiler eğitimi alanına yönelik en çok yayın yapan dergiler

Dergi	Makale Sayısı (f)
<i>“Theory and Research in Social Education”</i>	229
<i>“Social Studies”</i>	52
<i>“Teachers College Record”</i>	48
<i>“Social Education”</i>	43
<i>“Eğitim ve Bilim-Education and Scienc”e</i>	41
<i>“Journal of Curriculum Studies”</i>	41
<i>“Teaching and Teacher Education”</i>	39
<i>“Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri”</i>	28
<i>“Journal of Educational Research”</i>	27
<i>“American Educational Research Journal”</i>	26

“Social studies education/social studies” anahtar kavramları taratılarak bulunan makalelerin 447 farklı dergide yayımlandığı tespit edilmiştir. Bu konudaki makalelerin en fazla yayımlandığı ilk sırada *“Theory and Research in Social Education”* (f=229), ardından aynı yayın sayısı ile *“Social Studies”* (f=52) ve *“Teachers College Record”* (f=48) dergilerinin geldiği görülmektedir. Bu veriler, dergilerdeki yayın sayısını ifade etmektedir. Bu bulguya dayanarak sosyal bilgiler eğitimi alanında araştırma yapan ya da yapmayı düşünen araştırmacıların bu alanda etkili olan dergileri takip edebileceği yorumu yapılabilir. İlgili konudaki makaleleri yayımlayan dergiler içerisinde en yüksek h indeksine sahip olan ve en yüksek alıntı yapılan 10 dergi analiz edilerek bu verilerle karşılaştırma yapılmıştır. Tablo 3’de Web of Science veri tabanında konu alanına yönelik yayın yapan en yüksek h indexli ve en yüksek alıntı yapılan ilk 10 dergiye yer verilmiştir.

Tablo 3. Sosyal bilgiler eğitimi alanına yönelik yayın yapan dergilerin h indeksleri ve alıntı sayıları

Dergi adı	h indeksi	Dergi adı	Toplam Alıntı
<i>“Theory and Research in Social Education”</i>	27	<i>“American Educational Research Journal”</i>	3015
<i>“Teachers College Record”</i>	17	<i>“Theory and Research in Social Education”</i>	2973
<i>“American Educational Research Journal”</i>	16	<i>“Teachers College Record”</i>	882
<i>“Journal of Learning Disabilities”</i>	14	<i>“Harvard Educational Review”</i>	843
<i>“Journal of Curriculum Studies”</i>	13	<i>“Early Childhood Research Quarterly”</i>	678
<i>“Teaching and Teacher Education”</i>	13	<i>“Journal of Curriculum Studies”</i>	600
<i>“Journal of Teacher Education”</i>	12	<i>“Teaching and Teacher Education”</i>	588
<i>“Remedial and Special Education”</i>	12	<i>“Journal of Learning Disabilities”</i>	571
<i>“Elementary School Journal”</i>	11	<i>“Computers & Education”</i>	530
<i>“Reading and Writing”</i>	10	<i>“Elementary School Journal”</i>	512

Tablo 3 incelendiğinde h indeksi en yüksek olan ilk üç derginin *“Theory and Research in Social Education”* (27), *“Teachers College Record”* (17), *“American Educational Research Journal”* (16) olduğu görülmektedir. H indeksleri ve toplam alıntı sayıları yüksek olan ilk 10 dergi ile Tablo 2’de bulunan en fazla makalenin yayımlandığı dergiler karşılaştırıldığında; *“Social Studies”*, *“Social Education”*, *“Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri”*, *“Eğitim ve Bilim-Education and Science”* ve *“Journal of Educational Research”* dergilerinin en çok makale yayımlayan dergi sıralamasında ilk 10’a girebildikleri ancak h indeks ve toplam alıntı sayısı sıralamasında ilk 10’da yer alamadıkları görülmektedir. *“American Educational Research Journal”* dergisinin yayın sayısı diğerlerine göre az olmasına rağmen daha fazla atıf aldığı görülmektedir. Bu atıf sayılarının ve indeks değerlerinin WoS ile sınırlı olduğu unutulmamalıdır. Bir dergiye yapılan atıf sayısının fazla olması, araştırmacılar tarafından takip edildiğini ve araştırmalarında destekleme ya da o yayındaki tezi çürütme amacıyla başvurdukları anlamına gelebilir.

Tablo 4. Yazarların makale sayısı ve h indekslerine dair bulgular

Yazar	Toplam Makale (f)	Yazar	h indeksi
Vaughn S	33	Vaughn S	14
Swanson E	19	Mastropieri Ma	11
Wanzek J	17	Scruggs Te	10
Roberts G	13	Swanson E	9
Mastropieri Ma	11	Wanzek J	9
Conklin Hg	10	Roberts G	8
Ho Lc	10	Conklin Hg	7
Scruggs Te	10	De La Paz S	7
Sım Jby	10	Sım Jby	7

Heafner Tl	9	Barton Kc	6
Monte-Sano C	9	Beck Il	6
Stevens Ea	9	Fall Am	6
Ersoy Af	8	Fitchett Pg	6
Fall Am	8	Graham S	6
Fitchett Pg	8	Halvorsen Al	6
Garrett Hj	8	Heafner Tl	6
Halvorsen Al	8	Ho Lc	6
Brophy J	7	Mckeown Mg	6
De La Paz S	7	Brophy J	5
Graham S	7	Garrett Hj	5

Web of Science veri tabanında iş birlikli ya da bireysel olarak toplam 3444 yazarın sosyal bilgiler eğitimi üzerine dergi makalesi yazdığı tespit edilmiştir. Yazar başına düşen makale sayısına bakıldığında oranın 0.61, makale başına düşen yazar sayısına bakıldığında ise 1.64 olduğu tespit edilmiştir. Tablo 4 incelendiğinde bu konuda en fazla makale yazan ilk sıralarda yer alan yazarlar olarak Sharon Vaughn (f=33), Swanson E (f=19) ve Wanzek J (17) olduğu görülmektedir. Araştırmacılar Sharon Vaughn, Elizabeth Swanson ve Greg Roberts ABD’de University of Texas at Austin’de, Jeanne Wanzek, Vanderbilt University’de ve Margo A. Mastropieri George Mason University’de görev yapmaktadır. Sosyal bilgiler eğitimi alanında en fazla yayın yapan ilk 5 akademisyenin ortak özellikleri hepsinin dezavantajlı gruplarla çalışmaları yürütüyor olmasıdır. Bu durum dezavantajlı gruplarla çalışmanın Web of Science very tabanında yer alan üst düzey dergilerde yayın yapmayı kolaylaştırdığı şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 4’ün sağ bölümünde konu alanına yönelik araştırma yapan yazarların h indeksleriyle ilgili bilgiler yer almaktadır. H-indeksi, araştırmacıların yapmış oldukları bilimsel çalışmaların niteliğinin değerlendirilmesine olanak sağlamaktadır (Hirsch, 2005). Barton, K. C., Beck I. L ve Mckeown M. G. gibi araştırmacıların, Tablo 4’ün sol kısmında yer alan en çok yayın yapan ilk sıralarda yer almazken, h-indeks sıralamasında ilk sıralarda yer almaktadır. Bu yazarların yayın sayısının diğerlerine göre az ancak etki alanının diğerlerine göre fazla olduğu ifade edilebilir.

Tablo 5’te sosyal bilgiler eğitimi alanında dünya çapında en fazla atıf alan 10 makale gösterilmektedir. Bu veriler yalnızca WoS ile sınırlıdır.

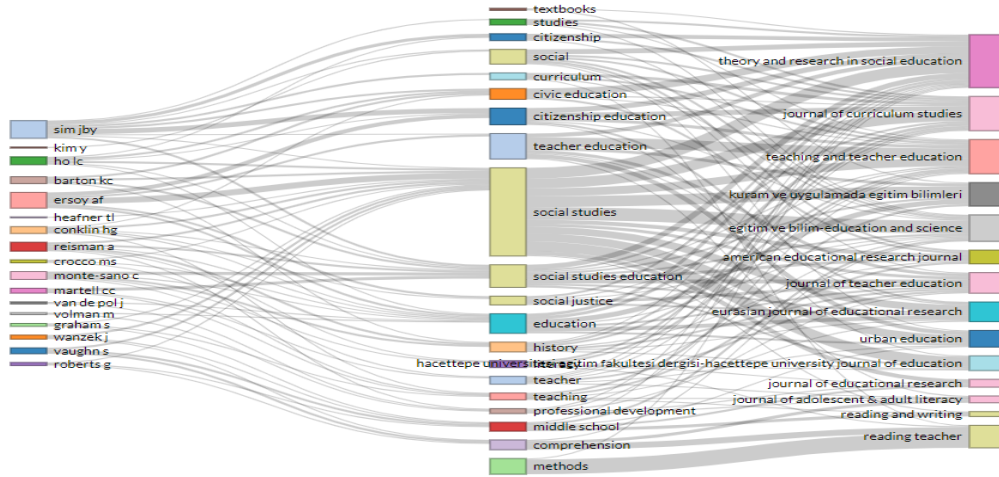
Tablo 5. Sosyal bilgiler eğitimi alanında dünya çapında en fazla atıf alan makaleler

Araştırma Adı	Yazar/Yazarlar	Atıf Sayısı (f)
<i>“Self-Motivation for Academic Attainment: The Role of Self-Efficacy Beliefs and Personal Goal Setting”</i>	Barry J. Zimmerman, Albert Bandura & Manuel Martinez-Pons.	1134
<i>“Teaching Disciplinary Literacy to Adolescents: Rethinking Content-Area Literacy”</i>	Timothy Shanahan & Cynthia Shanahan.	702
<i>“Student Engagement in Instructional Activity: Patterns in the Elementary, Middle, and High School Years”</i>	Helen M. Marks.	686

<i>“Developing Citizens: The Impact of Civic Learning Opportunities on Students' Commitment to Civic Participation”</i>	Joseph E. Kahne & Susan E. Spote	270
<i>“How do pre-kindergarteners spend their time? Gender, ethnicity, and income as predictors of experiences in pre-kindergarten classrooms”</i>	Early D. et al.	257
<i>“Inscriptions: Toward a Theory of Representing as Social Practice”</i>	Roth W.M & McGinn M.K.	211
<i>“Science as the center of a coherent, integrated early childhood curriculum”</i>	Lucia French.	209
<i>“Scaffolding Critical Reasoning About History and Social Issues in Multimedia-Supported Learning Environments”</i>	J.W. Saye & T. Brush	207
<i>“Technological Pedagogical Content Knowledge (TPACK) in Action”</i>	Judith B. Harris & Mark J. Hofer	159
<i>“The Impact of Subject Matter on Curricular Activity: An Analysis of Five Academic Subjects”</i>	Susan S. Stodolsky & Pamela L. Grossman	153

Tablo 5 incelendiğinde en fazla atıf alan çalışmanın, Barry J. Zimmerman, Albert Bandura ve Manuel Martinez-Pons tarafından gerçekleştirilen araştırma (f=1134) olduğu görülmektedir. Bu araştırma, sosyal bilgiler dersinde öğrencilerin öz motivasyonlarının akademik başarıyı etkileme durumunu test etmek amacıyla yapılmıştır (Zimmerman, Bandura ve Martinez-Pons, 1992). En çok atıf alan ikinci makale ise Timothy Shanahan and Cynthia Shanahan tarafından gerçekleştirilen araştırmadır. Bu araştırmada yazarlar, disiplin okuryazarlığının sosyal bilgiler, fen bilimleri ve matematik dersi olan sınıflarda okutulması gerektiği üzerinde durmuşlardır (Shanahan ve Shanahan, 2008). En çok atıf alan makale sıralamasında üçüncü sıradaki Helen M. Marks tarafından gerçekleştirilen araştırma bulunmaktadır. Marks bu araştırmasında, öğrencilerin okullarda gerçekleştirilen öğretim etkinliklerine katılımını bir model üzerinden test etmeyi amaçlamıştır (Marks, 2000). En fazla atıf alan diğer araştırmalar incelendiğinde; vatandaşlık eğitimi, okul öncesi, erken çocukluk dönemi, eleştirel akıl yürütme, sosyal bilgilerde metin inceleme ve düzenleme, öğretim etkinlikleri ve matematik ve sosyal bilgiler öğrenimi üzerine gerçekleştirildiği görülmektedir. Sosyal bilgiler eğitimi alanında en fazla atıf alan çalışmalar incelendiğinde bu çalışmaların akademik başarı, motivasyon, okuryazarlık becerisi odağında olduğu, disiplinler arası çalışmalara atıfın daha fazla olduğu ifade edilebilir. Bu durum, diğer disiplinlerde araştırma yapan yazarların da ilgisini çektiği şeklinde yorumlanabilir.

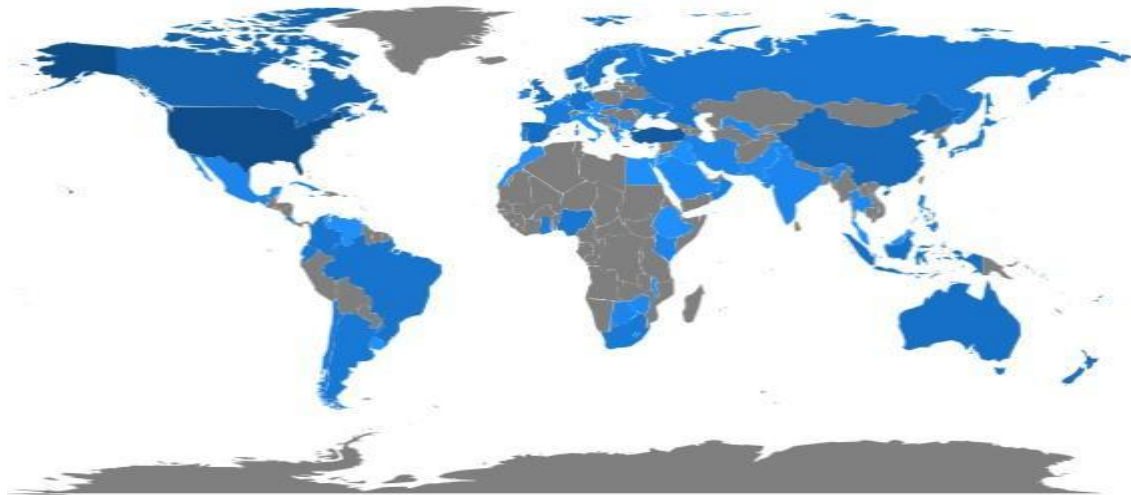
Şekil 2’te WoS veri tabanında sosyal bilgiler eğitimine yönelik dergi makalesi üreten ve etki alanı geniş olan yazarların araştırmalarda sıklıkla kullandığı anahtar kelimeler ve yayın yaptığı dergiler yer almaktadır.

Şekil 3. Yazar-anahtar kelime-dergi ağı

Şekil 3 incelendiğinde anahtar kelime çeşitliliği en fazla olan araştırmacıların Sim J.B.Y ve Arife Figen Ersoy oldukları görülmektedir. Araştırmalarda “sosyal bilgiler” ve “sosyal bilgiler eğitimi” anahtar kelimelerinin yanı sıra en fazla kullanılan anahtar kelimelerin “vatandaşlık eğitimi” ve “öğretmen eğitimi” olduğu görülmektedir. Araştırmaların en fazla yayımlandığı dergi olarak Theory and Research in Social Education, Journal of Curriculum Studies, Teaching and Teacher Education ve Eğitim ve Bilim dergileri ön sıralarda yer almaktadır.

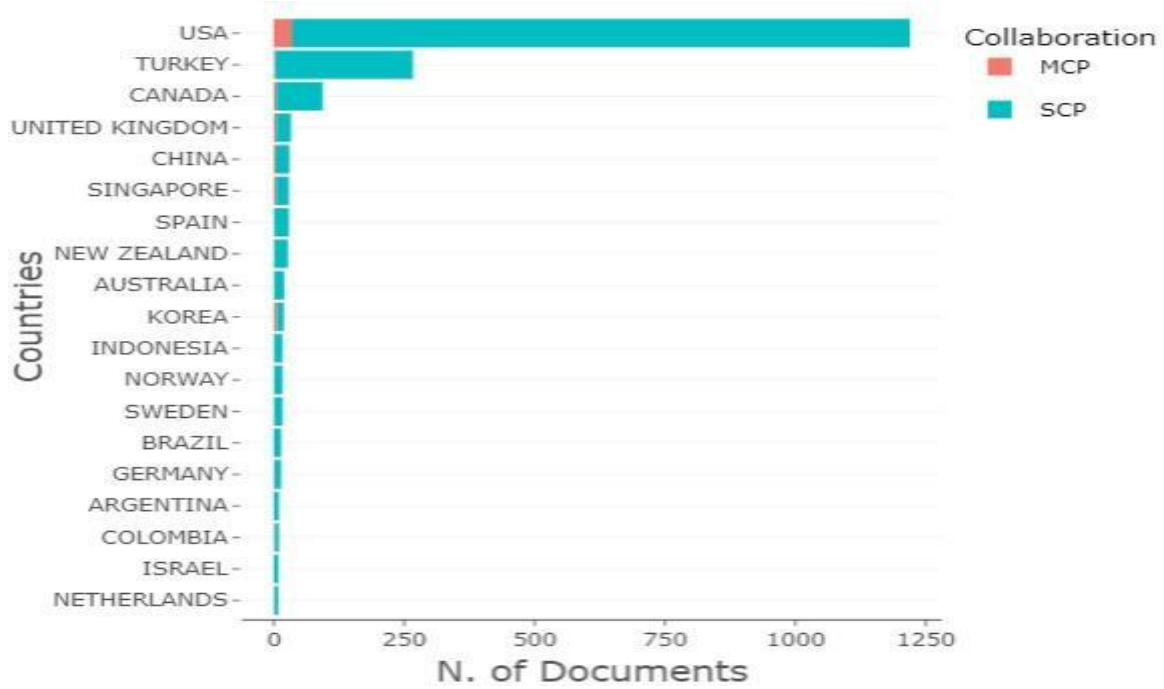
Sosyal bilgiler eğitimi araştırmalarına ağırlık veren araştırmacıların ülkeleri Şekil 4’deki haritada yer almaktadır. Haritadaki renkler, ülkelerdeki araştırmacıların makale sayısını temsil etmektedir. Renk koyu maviden açık maviye doğru gittikçe yapılan makale sayısının azaldığı anlaşılmaktadır. Gri renkli olan ülkelerde ise veri tabanında taranan herhangi bir makale bulunmamaktadır.

Şekil 4. Ülkelerin bilimsel üretkenliği

Haritanın nicel veri kısmı incelendiğinde 1220 araştırma ile ABD, 267 araştırma ile Türkiye ve 94 araştırma ile Kanada ilk üç sırada yer almaktadır. Haritada Afrika kıtasının büyük bir kısmı, Orta Doğu ülkeleri ve Asya’nın güneyi ve iç kesimlerinde gri renkli alanların olduğu görülmektedir. Bu bulgular, bu ülkelerde varsa eğer sosyal bilgiler eğitimine yönelik

gerçekleştirilen araştırmaların Web of Science veri tabanında yer almadığı şeklinde yorumlanabilir. Sorumlu yazarların ülkeleri ve makale sayılarına Şekil 5’de yer verilmiştir.

Şekil 5. Sorumlu yazarların ülkeleri ve makale sayıları

Şekil 5’de ülke bazında üretilen makale sayısı, SCP (Single Country Publications) oranı ve MCP (Multiple Country Publications) oranı yer almaktadır. SCP oranı, toplam yayın içinde aynı ülkedeki araştırmacıların yaptıkları yayın sayısını, MCP (Multiple Country Publications) oranı ise toplam yayın içinde birden fazla ülkedeki araştırmacıların iş birliğine giderek gerçekleştirdikleri yayın sayısını göstermektedir. Bu verilere ilişkin detaylı bilgiler Tablo 6’da yer almaktadır.

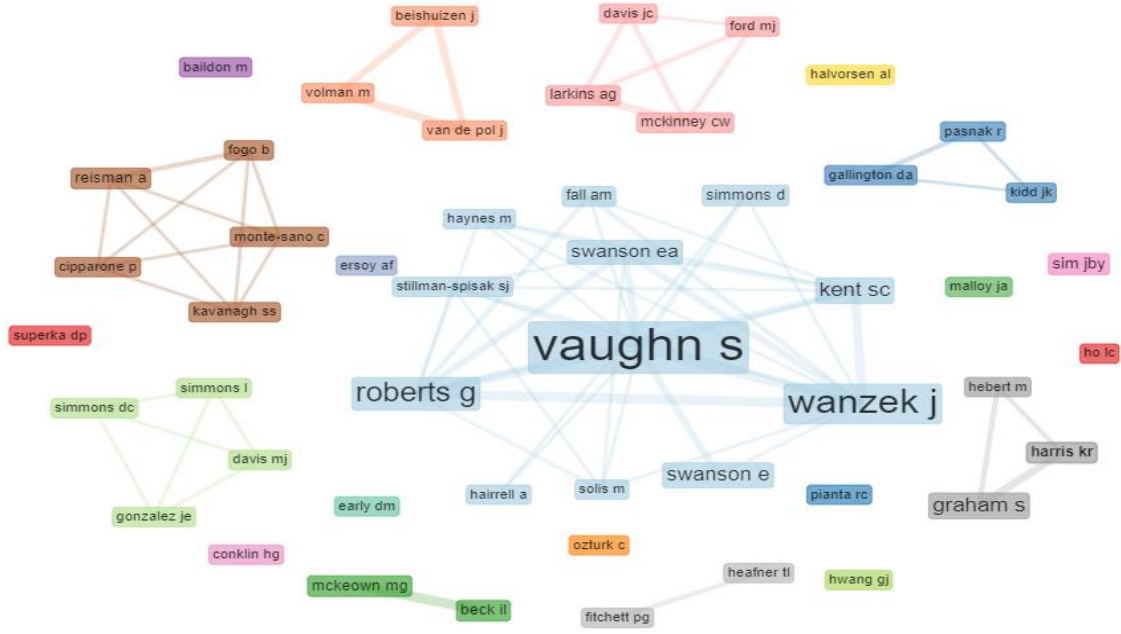
Tablo 6. Sorumlu yazarların ülkelerine ait makale sayısı, scp ve mcp değerleri

Ülke	Makale	SCP	MCP	MCP Oran
USA	1220	1185	35	0,029
Türkiye	267	264	3	0,011
Canada	94	89	5	0,053
United Kingdom	33	28	5	0,152
China	30	26	4	0,133
Singapore	29	24	5	0,172
Spain	29	28	1	0,034
New Zealand	27	26	1	0,037
Australia	20	19	1	0,05
Korea	19	13	6	0,316
Indonesia	17	16	1	0,059

Norway	17	16	1	0,059
Sweden	17	16	1	0,059
Brazil	14	14	0	0
Germany	14	13	1	0,071
Argentina	10	10	0	0
Colombia	10	8	2	0,2
Israel	9	9	0	0
Netherlands	9	8	1	0,111
Russia	9	7	2	0,222

Tablo 6’da sorumlu yazarların ülkeleri ve farklı ülkeden yazarlarla iş birlikleri ile ilgili veriler yer almaktadır. 1220 makale ile ABD (SCP: 1185, MCP: 35), 267 makaleyle Türkiye (SCP: 264, MCP: 3) ve 94 makaleyle Kanada (SCP: 89, MCP: 5) ilk üç sırada yer almaktadır. MCP oranları incelendiğinde ABD, Türkiye ve Kanada’nın makale sayısında ilk sıralarda yer almasına rağmen, 20 ülke arasında en düşük MCP oranına sahip ülkeler arasında yer aldığı görülmektedir. Diğer bir ifadeyle araştırmacıların çoğunlukla aynı ülkedeki meslektaşlarıyla iş birliğine giderek yayın yaptıkları dikkat çekmektedir. Sorumlu yazarların bu ülkelere olan makale sayısının fazla olmasının MCP oranını etkilediği ifade edilebilir. Örneğin; Farklı ülkelerdeki araştırmacılarla sayı olarak en fazla iş birliğine giden ABD’deki araştırmacıların olduğu görülmektedir. Ancak toplam makale sayısının fazla olmasının da MCP oranını düşürdüğü ifade edilebilir. Tablo 6 incelendiğinde Brezilya, Arjantin ve İsrail’in MCP oranının sıfır olduğu görülmektedir. Bu bulgular, yayını Web of Science veri tabanında olan bu ülkelerdeki araştırmacıların, farklı ülkelerdeki araştırmacılarla iş birliğine kapalı oldukları şeklinde yorumlanabilir. MCP oranlarının ilk 20 ülke içinde diğer ülkelere göre daha yüksek olduğu görülen ülkeler Güney Kore ve Kolombiya’dır. Bu ülkelerdeki araştırmacıların, farklı ülkelerdeki araştırmacılarla iş birliğine açık olduğu biçiminde yorumlanabilir.

En çok iş birliğine giden yazarların iş birliği ağı Şekil 6’de yer almaktadır.

Şekil 6. Ortak iş birliği ağı

Şekil 6’da yer alan ağda en fazla iş birliğine giden yazarlar ve bu yazarların kümelenmeleri yer almaktadır. Şekil incelendiğinde S. Vaughn’un en fazla iş birliğine giden yazar olduğu görülmektedir. Tablo 7’de en fazla iş birliği ağı oluşturan 4 küme ve yazarları gösterilmektedir.

Tablo 7. Ortak atıf ağı yazar-küme bulguları

Yazar	Küme	Yazar	Küme	Yazar	Küme
Vaughn S.	1	Capin P.	1	Baildon M.	3
Swanson E.	1	Hairrell A.	1	Cuenca A.	3
Wanzek J.	1	Mastropieri M. A.	2	Beck I. L.	4
Roberts G.	1	Scruggs T. E.	2	Mckeown M. G.	4
Stevens E. A.	1	Ho L. C.	3		
Fall A. M.	1	Sim by J.	3		
Graham S.	1	Halvorsen A. L.	3		
Kent S. C.	1	Barton K. C.	3		
Ciullo S.	1	Busey C. L.	3		
Swanson E. A.	1	Segall A.	3		

Tablo 7 incelendiğinde farklı ülkelerden araştırmacıların sosyal bilgiler eğitiminin farklı alt başlıklarında ortak ağlar oluşturdukları ve bu konularda iş birliği ile makaleler ürettikleri görülmektedir.

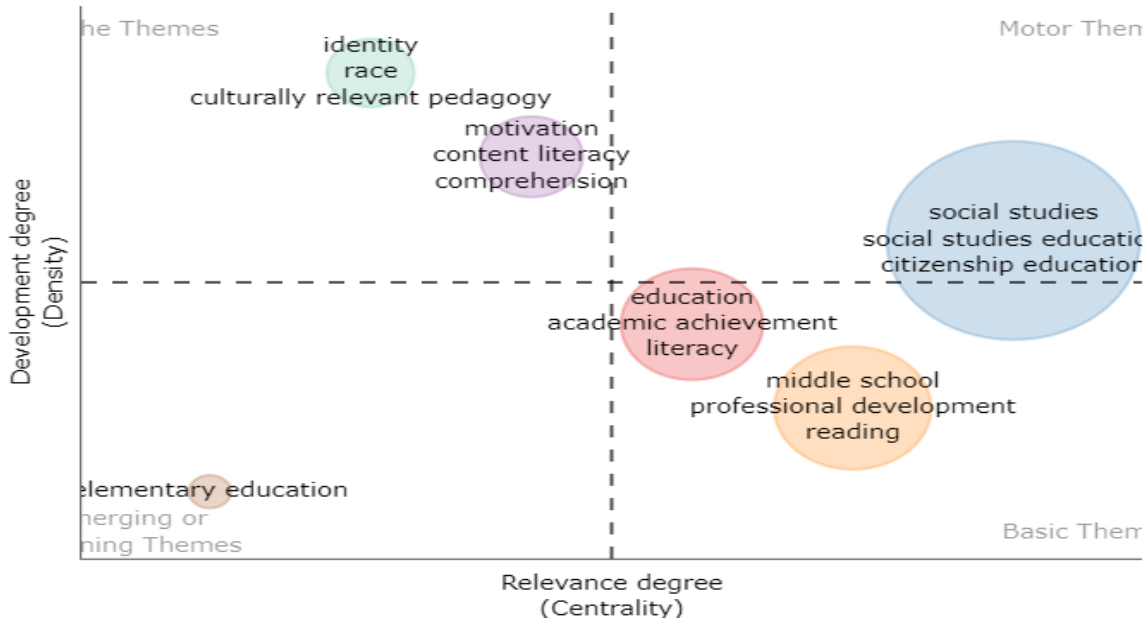
Şekil 7. Kelime bulutu (Word clouds)

Metin madenciliği yöntemlerinden birisi olan kelime bulutu (word clouds) bir metinde ya da paragrafta en çok kullanılan kelimeleri göstermektedir. Merkeze alınan kelime konu alanına özgü en fazla kullanılan kelimeyi göstermektedir. Kelimelerin boyutu ve merkeze yakınlığı, konu alanına özgü kullanılan kelimeleri göstermektedir. Kelime boyutu küçüldükçe ve merkezden uzaklaştıkça o kelimenin daha az kullanıldığına işaret etmektedir. Şekil 8'in nicel verileri incelendiğinde en çok kullanılan anahtar sözcüklerin; social studies/social studies education (f=478), citizenship/civic education (f=68), teacher education (f=67), curriculum (f=59) ve history education (f=39) olduğu görülmektedir. Bu bulgular Web of Science veri tabanında sosyal bilgiler eğitimi konu alanında öğretmen eğitimi, vatandaşlık eğitimi ve öğretim programına yönelik gerçekleştirilen araştırmaların sayıca fazla olduğu ifade edilebilir.

Şekil 8'de ise makalelerin özet kısmında en çok kullanılan kelimeler yer almaktadır.

Şekil 8. Kelime ağacı haritası (Word tree map)

Şekil 10. Araştırma başlıklarının tematik haritası

Tematik bir harita, yerleştirildikleri çeyreğe göre temaları analiz etmemizi sağlayan bir görseldir. Haritanın sol üst çeyreği, özel temaları, sağ üst çeyreği, motor temaları, sol alt çeyreği, ortaya çıkan temaları ve sağ alt çeyreği ise temel temaları göstermektedir. Şekil 10 incelendiğinde, Eğitim, Akademik başarı, okuryazarlık, ortaokul, okuma, profesyonel gelişim gibi kavramların temel tema alanında olduğu görülmektedir. Sosyal bilgiler, sosyal bilgiler eğitimi ve vatandaşlık eğitimi kavramlarının ise motor tema temel temanın kesiştiği alanda olduğu görülmektedir. İlkokul eğitimi kavramının ortaya çıkan temada olduğu; kimlik, ırkçılık, kültürel açıdan uygun pedagoji, motivasyon, içerik okuryazarlığı ve anlama/kavrama özel tema alanında olduğu görülmektedir. Bu bulgular, eğitim, sosyal bilgiler, vatandaşlık, akademik başarı, okuryazarlık, öğretme ve öğretmen kavramlarının araştırmalardaki başlıklarda diğer temalara temel teşkil ettiği, kimlik, ırkçılık ve motivasyon gibi kavramlara ise sosyal bilgiler eğitimi araştırmacıları tarafından yoğun ilgi duyulduğu şeklinde ifade edilebilir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu çalışmada uluslararası yayınlara ve atıf indekslerine ulaşım sağlayan WoS veri tabanında “social studies” ve “social studies education” anahtar kavramları “or” seçeneğiyle “topic” sekmesinde tarama yapılmıştır. Tarama sonucunda toplam doküman sayısının 5781 olduğu tespit edilmiştir. Araştırmanın amacı doğrultusunda tarama, zaman, konu alanı ve doküman türü olarak sınırlandırıldığında ise toplam 1838 dokümana ulaşılmıştır. Makale ile sınırlandırıldığında ise toplam 2013 dergi makalesine erişilmiştir. Bu makaleler için R-Studio programı kullanılarak bibliyometrik analiz yapılmıştır. Makalelerin yıllara göre dağılımına, bu konuda en çok yayın basan dergilere, h-indekslerine ve alıntı sayılarına, en çok yayın yapan yazarlara, yazarların konu alanıyla ilgili olan h indeksine, makale sayılarına, en çok kullandıkları anahtar kelimelere, atıf patlama değerlerine, ülkelerin bilimsel üretkenliğine, iş birliği ağlarına, küresel bazda en çok alıntı yapılan makalelere, araştırmacıların en çok atıf yararlandığı kaynaklara, metin madenciliği yöntemlerinden olan kelime bulutu ve kelime ağacı yapılarına ve araştırma başlıklarının tematik haritasına ulaşılmıştır.

Araştırmanın sonuçlarına göre WoS veri tabanında yer alan en eski makalenin 1976 yılında yayımlandığı tespit edilmiştir. “The Social Studies” dergisinde yayımlanan “Myth, Romance, Philosophizing, and Irony, and the Social Studies Curriculum” adlı makalesinde Egan (1976), geleneksel sosyal bilgiler müfredatına mit, felsefe, ironi ve romantizm gibi alternatif konular ve materyallerin sosyal bilgiler dersinde kullanımına yönelik bir çalışmadır. Sayısı 2010’den sonra artmaya başlayan makalelerin toplam üretimde %56,8’lik (n=1195) payla en fazla 2013-2023 yılları arasında yayınladığı tespit edilmiştir. 2024 yılında sosyal bilgiler eğitimine yönelik gerçekleştirilen araştırma sayısının son yıllardaki artış çizgisini koruyacağı öngörülmektedir.

Sosyal bilgiler eğitimi ile ilgili makalelerin 447 farklı dergide yayımlandığı tespit edilmiştir. “Theory and Research in Social Education”, “Teachers College Record” ve “American Educational Research Journal” dergilerinin hem makale sayılarında hem de etki alanlarında prestije sahip olduğu ifade edilebilir. Sönmez (2020), “social study” ve “social study education” anahtar kelimeleriyle gerçekleştirdiği taramada 154 araştırmanın bibliyometrik özelliklerini incelemiştir. Bu çalışmada en prestijli dergi olarak “Theory and Research in Social Education” yer almıştır. Araştırmada elde edilen bu sonuç Sönmez’in araştırma sonucuyla paralellik göstermektedir.

Sosyal bilgiler eğitimiyle ilişkili olarak bireysel ya da iş birliğiyle yayın yapan yazarların sayısı toplam 3444 olduğu tespit edilmiştir. Konu alanına yönelik en fazla yayın yapan (33) ve h indeksi en yüksek olan (14) yazar S. Vaughn’dur. Bu indeks değeri, yazarın yalnızca sosyal bilgiler eğitimine yönelik gerçekleştirdiği araştırmaların hesaplamasını ifade etmektedir. Vaughn’un eserleri incelendiğinde sosyal bilgilerde dezavantajlı grupların okuma, anlama ve okuryazarlık konu alanlarına yönelik olduğu tespit edilmiştir (Goldman vd., 2016; Stevens vd., 2020; Swanson vd., 2017; Toste vd., 2019; Vaughn vd., 2013; Wanzek vd, 2015; Wanzek vd, 2015). S. Vaughn yayınlarının birçoğunu iş birliğine giderek gerçekleştirmiştir. Bu yazarın iş birliğine açık olması, bu araştırmacının konu alanına yönelik araştırma yapmayı planlayan ve iş birliğine gitmek isteyen araştırmacılar için yol gösterici bir sonuç olabilir. Vaughn’un ardından en fazla yayın yapan diğer araştırmacılar ise; S.Vaughn ile ortak araştırmalar yapan dezavantajlı gruplarda okuma güçlüğü, okuma çıktıları ve okuduğunu anlama (Swanson vd., 2016; Swanson vd., 2021; Wanzek 2021; Wanzek vd, 2021) üzerine çalışmalar yapan Elizabeth Swanson ve Jeanne Wanzek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Araştırmada WoS veri tabanında sosyal bilgiler eğitimine yönelik en fazla makale üretilen ülkelerin ABD, Türkiye ve Kanada olduğu tespit edilmiştir. Sayı olarak ülkeler arasında en fazla uluslararası iş birliğine giden araştırmacıların ABD’li araştırmacılar olduğu tespit edilmiştir. Araştırmacılar ülke dışındaki bu iş birliklerini Kanada, Kore, Çin, Avustralya, Singapur gibi ülkelerdeki araştırmacılarla gerçekleştirmişlerdir. Ülkelerin her birinde belirlenmiş olan bir eğitim sistemi ve aktarılagelen bir kültür yer almaktadır. Bu aktarım, eğitim öğretim faaliyetleriyle gerçekleştirilirken özelde sosyal bilgiler dersi ya da benzer içeriklerin yer aldığı dersler aracılığıyla olmaktadır. Sosyal bilgiler dersi Almanya’da eyaletlere göre değişebilen disiplinlerarası ve tek disiplinli yaklaşımlarla; Çekya’da tek disiplinli yaklaşımla tarih, coğrafya, vatandaşlık dersleriyle; İngiltere ve İrlanda’da ’de tek disiplinli yaklaşımla tarih, coğrafya, vatandaşlık, sosyal ve politik eğitim dersleriyle, Japonya’da disiplinlerarası yaklaşım ve çok disiplinli yaklaşımla sosyal bilgiler, tarih, coğrafya, yurttaşlık, ahlak eğitimi dersleriyle, İran’da tek disiplinli yaklaşımla İran tarihi ve Coğrafyası dersleriyle, disiplinlerarası yaklaşımla sosyal bilgiler dersiyle, Singapur’da disiplinlerarası yaklaşımla sosyal bilgiler dersiyle; Yunanistan’da disiplinlerarası yaklaşım

ve tek disiplinli yaklaşımla tarih, coğrafya ve vatandaşlık dersleriyle gerçekleştirilmektedir (Öztürk ve Deveci, 2011). Bu durum göz önünde bulundurularak kültürlerarası farkındalık, küreselleşme sonucunda literatürde yer almaya başlayan küresel vatandaşlık gibi konu başlıkları düşünüldüğünde ülkeler arası iş birliklerinin geliştirilmesinin sosyal bilgiler eğitimi alanına katkıda bulunacağı düşünülmektedir.

Araştırmada kelime bulutu ve kelime ağacı haritasından yararlanılarak sosyal bilgiler eğitimi üzerine gerçekleştirilen araştırmaların hangi anahtar kelimeler etrafında toplandığı ve araştırma özetlerinde hangi kavramlara başvurulduğu tespit edilmiştir. Araştırmada alana yönelik makale çalışması yapan yazarların sosyal bilgiler eğitimi, sosyal bilgiler, vatandaşlık eğitimi, öğretmen eğitimi, öğretim programı ve tarih eğitimi gibi anahtar kelimeleri yoğun şekilde kullandıkları tespit edilmiştir. Sosyal bilgiler eğitimi ve sosyal bilgiler gibi temel konu alanını yansıtan anahtar kelimelerin yanı sıra literatürde sosyal bilgiler eğitimi üzerine gerçekleştirilen araştırmaları analiz eden (Canbulat, Avcı ve Sipahi, 2016; Çakmak ve Taşkıran, 2020; Dilek, Baysan ve Öztürk, 2018; Şahin, Gögebakan Yıldız ve Duman, 2011) farklı araştırmalarda da konu alanı olarak öğretim programlarına yoğun bir şekilde odaklanıldığı tespit edilmiştir. Canbulat, Avcı ve Sipahi (2016) gerçekleştirdikleri araştırmada ABD ve Kanada’da sosyal bilgiler eğitimi üzerine yazılan tezleri incelemiştir. Araştırmada bu ülkelerdeki sosyal bilgiler eğitimi üzerine yazılan tezlerde vatandaşlık eğitimi ve öğretmen yetiştirme gibi konuların yoğun bir şekilde çalışıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmada elde edilen sonuçların bu araştırmalarla örtüştüğü ifade edilebilir. Bu araştırmalar yalnızca sosyal bilgiler eğitimi alanına yönelik yazılan tezlerin analizini ve bir ya da iki ülkeyi kapsamaktadır. WoS’un, birçok ülkenin yararlandığı veri tabanı olması dolayısıyla bu araştırmada sosyal bilgiler eğitiminin uluslararası sahadaki eğilimine dair bulgulara erişilmiştir. Bu bağlamda yerel düzeyde de uluslararası düzeyde de sosyal bilgiler eğitimine yönelik gerçekleştirilen araştırmaların eğiliminin paralellik gösterdiği ifade edilebilir. Sönmez (2020), sosyal bilgiler eğitimi üzerine yapılan 154 makaleyi incelemiştir. Bu araştırmada da sosyal bilgiler eğitimi, sosyal bilgiler, vatandaşlık eğitimi ve öğretmen eğitimi anahtar kelimelerinin yoğun bir şekilde yer aldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmada sosyal bilgiler eğitimi alanında yazılan makalelerinin başlıklarının oluşturduğu temalar incelendiğinde okuma, okuryazarlık ve içerik gibi kavramların özel tema alanında yer aldığı tespit edilmiştir. Alanda yayın yapana araştırmacıların bu kavramlara yoğun ilgi gösterdiği ifade edilebilir. Bu araştırmanın sonuçlarına göre sosyal bilgiler eğitimi alanında birçok ülkeden yazarın iş birlikli ya da tek başına yayın yaptığı ve yayın sayısının son 5 yılda diğer yıllara göre artış gösterdiği tespit edilmiştir. Sosyal bilgiler eğitimi alanında araştırma yapmak isteyen araştırmacıların alanın entelektüel topoğrafyasını takip etmesinin önemli olacağı ve bu araştırmanın araştırmacılara bu konuda ipucu verebileceği düşünülmektedir. Nitekim bibliyometrik analizler, araştırmacıların araştırma alanları seçmelerine ve yürütmelerine yardımcı olur.

Öneriler

Mevcut araştırmanın sonuçları doğrultusunda aşağıdaki önerilere yer verilmiştir.

- Sosyal bilgiler eğitimi alanında makale yazmayı amaçlayan araştırmacılar, makalelerini yayınlatabileceği uluslararası dergileri tespit edebilirler.
- Sosyal bilgiler eğitiminin disiplinler arası yapısı göz önünde bulundurularak veri tabanlarında farklı bilim dallarıyla birlikte tarama gerçekleştirip seçilen araştırma konusu üzerine güncel eğilimler belirlenebilir.

- Bu araştırmada istatistiksel analizler için R Studio programından yararlanılmıştır. R Studio programı WoS ve Scopus veri tabanı ile uyumlu bir şekilde çalışmaktadır. Bu araştırmada veri tabanı olarak WoS tercih edilmiştir. Farklı bir veri tabanı olan Scopus'daki sosyal bilgiler eğitimi odağındaki araştırmalar da incelenebilir.
- Sosyal bilgiler eğitimi alanında ülkeler arasında iş birliğine gitmeyi planlayan araştırmacılar, bu araştırmanın sonuçları doğrultusunda iş birliğine açık olan yazarları tespit edebilirler.
- Bu araştırmada yayın türü olarak sosyal bilgiler eğitimiyle ilgili dergi makaleleri ele alınmıştır. Aynı alandaki kitap, kitap bölümü ve sempozyum bildirisi gibi farklı yayın türleriyle de analizler gerçekleştirilebilir.
- Bibliyometrik analizler belirli bir derginin yıllar boyu yapmış olduğu yayınların analizini de kapsamı dolayısıyla yalnızca sosyal bilgiler eğitimiyle ilgili makalelerin yayınlandığı dergiler de analizi yapılabilir.

KAYNAKÇA

- Aksoy, B., Bozdoğan, K., & Sönmez, Ö. F. (2021). An evaluation of the publications in the field of geography education: bibliometric analysis based on the web of science database. *Review of International Geographical Education (RIGEO)*, 11(2), 540-557. doi: 10.33403/rigeo.724741
- Aghaei Chadegani, A., Salehi, H., Md Yunus, M. M., Farhadi, H., Fooladi, M., Farhadi, M., & Ale Ebrahim, N. (2013). A comparison between two main academic literature collections: Web of science and scopus databases. *Asian Social Science*, 9(5), 18–26. doi: 10.5539/ass.v9n5p18
- Al, U., Soydal, İ., & Yalçın, H. (2010). Bibliyometrik özellikleri açısından Bilig'in değerlendirilmesi. *Bilig. Güz* (55), 1-20.
- Aria, M., & Cuccurullo, C. (2017). Bibliometrix: An R-tool for comprehensive science mapping analysis. *Journal of informetrics*, 11(4), 959-975. doi:10.1016/j.joi.2017.08.007
- Braun, W. J., & Murdoch D. J. (2016). *A first course in statistical programming with R*. New York: Cambridge University Press.
- Canbulat, T., Avcı, G., & Sipahi, S. (2016). ABD ve Kanada'da sosyal bilgiler eğitimi alanındaki tezlerin değerlendirilmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*. 17(2). 351-370.
- Chen, X., Yu, G., Cheng, G., & Hao, T. (2019). Research topics, author profiles, and collaboration networks in the top-ranked journal on educational technology over the past 40 years: a bibliometric analysis. *Journal of Computers in Education*, 6(4), 563-585.
- Chen, X., Zou, D., & Xie, H. (2020). Fifty years of British Journal of Educational Technology: A topic modeling based bibliometric perspective. *British Journal of Educational Technology*. 51(3), 692-708.
- Çakmak, Z., & Taşkiran, C. (2020). Türkiye'de sosyal bilgiler eğitimi alanındaki çalışmaların analizi: bir meta sentez çalışması. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 9(3), 1243-1261.

- Çelik, M. & Uzel, N. (2023). Okul Öncesi Fen Eğitimi Çalışmalarının Bibliyometrik Analizi. *Anadolu Kültürel Araştırmalar Dergisi*, 7(3), 292-309.
- Çiftçi, S. K., Danışman, S., Yalçın, M., Tosuntaş, S. B., Ay, Y., Sölpük, N., & Karadağ, E. (2016). Map of scientific publication in the field of educational sciences and teacher education in Turkey: A bibliometric study. *Educational Sciences: Theory and Practice*, 16(4), 1097-1123.
- Davies, T. M. (2016). *The book of R: a first course in r programming and statistics*. San Francisco: No Starch Press.
- Dilek, A., Baysan, S., & Öztürk, A. A. (2018). Türkiye’de sosyal bilgiler eğitimi üzerine yapılan yüksek lisans tezleri: bir içerik analizi çalışması. *Turkish Journal of Social Research/Turkiye Sosyal Arastirmalar Dergisi*, 22(2), 581-602.
- Doğru, M., Güzeller, C., & Çelik, M. (2019). Geçmişten Günümüze Sürdürülebilir Kalkınma ve Eğitim Alanında: Bibliyometrik Bir Analiz. *Adıyaman Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 9(1), 42-68.
- Egan, K. (1976). Myth, Romance, Philosophizing, and Irony, and the Social Studies Curriculum, *The Social Studies*, 67(5), 188-191, DOI:10.1080/00220973.1943.11019489
- Eryılmaz, Ö., Bozkurt, M. & Boyraz, C. (2021). Mapping research on social studies education in Turkey: A bibliometric review. *International Journal of Contemporary Educational Research*, 8(3), 191-205. <https://doi.org/10.33200/ijcer.881165>
- Goldman, S. R., Snow, C., & Vaughn, S. (2016). Common Themes in Teaching Reading for Understanding: Lessons From Three Projects. *Journal of Adolescent and Adult Literacy*, 60(3), 255-264. doi: 10.1002/jaal.586
- Gökçe, S., & Güner, P. (2021). Forty years of mathematics education: 1980-2019. *International Journal of Education in Mathematics, Science, and Technology (IJEMST)*, 9(3), 514-539. <https://doi.org/10.46328/ijemst.1361>
- Gülmez, D., Özteke, İ., & Gümüş, S. (2020). Overview of Educational Research from Turkey Published in International Journals: A Bibliometric Analysis. *Education and Science*, 46(206). <http://dx.doi.org/10.15390/EB.2020.9317>
- Güzeller, C. O., & Çeliker, N. (2017). Geçmişten günümüze gastronomi bilimi: bibliyometrik bir analiz. *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 5(Special Issue 2), 88-102.
- Hallinger, P. (2020). Science mapping the knowledge base on educational leadership and management from the emerging regions of Asia, Africa and Latin America, 1965–2018. *Educational Management Administration & Leadership*, 48(2), 209-230.
- Hallinger, P., & Kovačević, J. (2021). Science mapping the knowledge base in educational leadership and management: A longitudinal bibliometric analysis, 1960 to 2018. *Educational Management Administration & Leadership*, 49(1), 5-30.
- Hernández-Torrano, D., & Ibrayeva, L. (2020). Creativity and education: A bibliometric mapping of the research literature (1975–2019). *Thinking Skills and Creativity*, 35, 1-11. doi: 10.1016/j.tsc.2019.100625.
- Huang, Y. L., Ho, Y. S., & Chuang, K. Y. (2006). Bibliometric analysis of nursing research

in taiwan 1991-2004. *Journal of Nursing Research*, 14(1), 75-81. doi: 10.1097/01.jnr.0000387564.57188.b4

- Jacobs, D. (2001). A bibliometric study of the publication patterns of scientists in south africa 1992 96, with particular reference to status and funding. *Information Research*, 6(3), 1-11.
- Jamali, S. M., Zain, A. N. M., Samsudin, M. A., & Ebrahim, N. A. (2015). Publication Trends in Physics Education: A Bibliometric study, *Journal of Educational Research*, 35, 19-36. <https://doi.org/10.5281/zenodo.801889>
- José De Oliveira, O., Francisco Da Silva, F., Juliani, F., César Ferreira Motta Barbosa, L., & Vieira Nunhes, T. (2019). Bibliometric method for mapping the state-of-the-art and identifying research gaps and trends in literature: An Essential Instrument to Support the Development of Scientific Projects. doi: 10.5772/intechopen.85856
- Karagöz, B., & Koç Ardıç, İ. (2019). Bibliometric analysis of the articles published in journal of mother tongue education. *Journal of Mother Tongue Education*, 7(2), 419-435.
- Kurtuluş M. A., & Tatar, N. (2021). A bibliometrical analysis of the articles on environmental education published between 1973 and 2019. *Journal of Education in Science, Environment and Health (JESEH)*, 7(3), 243-258. doi: 10.21891/jeseh.960169
- Koçak, D. (2020). *Sosyal bilimler için R ile temel istatistik*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Lee, I.-S., Lee, H., Chen, Y.-H., & Chae, Y. (2020). Bibliometric analysis of research assessing the use of acupuncture for pain treatment over the past 20 years. *Journal of Pain Research*, 13, 367–376. doi: 10.2147/jpr.s235047
- Marks, H. M. (2000). Student engagement in instructional activity: patterns in the elementary, middle, and high school years. *American Educational Research Journal*, 37(1), 153-184. doi: 10.2307/1163475
- Öztürk, C., & Deveci, H. (2011). Farklı ülkelerin sosyal bilgiler öğretim programlarının değerlendirilmesi. C. Öztürk (Ed.), *Farklı Ülkelerin Sosyal Bilgiler Öğretim Programları* içinde (s.1-41). Ankara: Pegem Akademi.
- Paradis, E. (2005). *R for beginners*. https://cran.r-project.org/doc/contrib/Paradisrdebut_en.pdf adresinden erişildi.
- Patra, S. K., Bhattacharya, P., & Verma, N. (2006). Bibliometric study of literature on bibliometrics. *DESIDOC Bulletin of Information Technology*, 26(1), 27–32. doi:10.14429/dbit.26.1.3672
- Ramos-Rodríguez, A.-R., & Ruíz-Navarro, J. (2004). Changes in the intellectual structure of strategic management research: a bibliometric study of the strategic management journal, 1980–2000, *Strategic Management Journal*, 25(10), 981- 1004.
- Rubenson, K., & Elfert, M. (2015). Adult education research. Exploring an increasingly fragmented map. *European Journal For Research On The Education And Learning Of Adults*, 6(2), 125-138.
- Santos Labrador, R. M. (2015). Bibliometrical analysis on the scientific outcome attending the usage of the accelerometer in physical activity level gauge (2010-2014). *Sportis-*

Scientific Technical Journal of School Sport Physical Education and Psychomotricity, 1(3), 330-344.

- Shanahan, T., & Shanahan C. (2008). Teaching disciplinary literacy to adolescents: rethinking content-area literacy. *Harvard Educational Review*, 78(1), 40-49. doi: 10.17763/haer.78.1.v62444321p602101
- Song, P., & Wang, X. (2020). A bibliometric analysis of worldwide educational artificial intelligence research development in recent twenty years, *Asia Pacific Education Review*, 21, 473-486.
- Sökmen, Y. (2021). An overview of social studies articles in turkey: bibliometric mapping analysis. *Acta Educationis Generalis*, 11(2), 99-111. doi: 10.2478/atd-2021-0015
- Sönmez, Ö. F. (2020). Bibliometric analysis of educational research articles published in the field of social study education based on web of science database. *Participatory Educational Research*, 7(2), 216–229. doi: 10.17275/PER.20.30.7.2
- Stevens, E. A., Murray, C. S., Fishstrom, S., & Vaughn, S. (2020). Using question generation to improve reading comprehension for middle-grade students. *Journal of Adolescent and Adult Literacy*, 64(3), 311–322. doi: 10.1002/jaal.1105
- Swain, D. K. (2014). Journal bibliometric analysis: a case study on quality assurance in education. *Indian Streams Research Journal*, 4(4), 1-14.
- Swanson, E., Wanzek, J., Vaughn, S., Fall, A. M., Roberts, G., Hall, C., & Miller, V. L. (2017). Middle school reading comprehension and content learning intervention for below average readers. *Reading and Writing Quarterly*, 33(1), 37–53. doi: 10.1080/10573569.2015.1072068
- Swanson, E., Vaughn, S., Fall, A.-M., Stevens, E. A., Stewart, A. A., Capin, P., & Roberts, G. (2021). The differential efficacy of a professional development model on reading outcomes for students with and without disabilities. *Exceptional Children*, 87(4), 497-516. <https://doi.org/10.1177/00144029211007149>
- Swanson, E., Wanzek, J., McCulley, L., Stillman-Spisak, S., Vaughn, S., Simmons, D., Fogarty, M., & Hairrell, A. (2016). Literacy and text reading in middle and high school social studies and English language arts classrooms. *Reading & Writing Quarterly*, 32, 199–222.
- Şahin, M., Yıldız, D. G., & Duman, R. (2011). Türkiye'deki sosyal bilgiler eğitimi tezleri üzerine bir değerlendirme. *Sosyal Bilgiler Eğitimi Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 96-121.
- Şeref, İ., & Karagöz, B. (2019). A bibliometric profile of literature of turkish language education-teaching: A case study of 9th international language education-teaching conference. *European Journal of Alternative Education Studies*, 4(1), 106-124.
- Toste, J. R., Vaughn, S., Martinez, L. R., & Bustillos-SoRelle, D. A. (2019). Content-area reading comprehension and teachers use of instructional time: effects on middle school tudents social studies knowledge. *Reading and Writing*, 32(7), 1705–1722. doi: 10.1007/s11145018-9925-7
- Tupe, K. S., & Khaparde, S. V. (2016). Mapping of physics periodicals: a bibliometric study. *International Journal of Digital Library Services*. 6(3). 1-18.

- Variřođlu, B., şahin, A., & Göktaş, Y. (2013). Türkçe eğitimi araştırmalarında eğilimler, *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 13(3), 1767-1781.
- Vaughn, S., Swanson, E. A., Roberts, G., Wanzek, J., Stillman-Spisak, S. J., Solis, M., & Simmons, D. (2013). Improving reading comprehension and social studies knowledge in middle school. *Reading Research Quarterly*, 48(1), 77–93. doi: 10.1002/rrq.039
- Wanzek, J., Vaughn, S., Kent, S.C., Swanson, E.A., Roberts, G., Haynes, M., Fall, A. M., Spisak, S. J., & Solis, M. (2014). The effects of team-based learning on social studies knowledge acquisition in high school. *Journal of Research on Educational Effectiveness*, 7, 183-204. doi: doi=10.1080/19345747.2013.836765
- Wanzek, J, Kent, S. C., Vaughn, S., Swanson, E. A., Roberts, G., & Haynes, M. (2015). Implementing team-based learning in middle school social studies classes. *Journal of Educational Research*, 108(4), 331–344. doi: 10.1080/00220671.2014.893224
- Wanzek, J., Swanson, E. A., Roberts, G., Vaughn, S., & Kent, S. C. (2015). Promoting acceleration of comprehension and content through text in high school social studies classes. *Journal of Research on Educational Effectiveness*, 8(2), 169–188. doi: 10.1080/19345747.2014.906011
- Wanzek, J. (2021). Unlocking social studies text: how high school teachers can support students with reading difficulties. *American Educator*, 41(1), 10–14.
- Wanzek, J., Otaiba, S. A., Petscher, Y., Lemons, C. J., Gesel, S. A., Fluhler, S., Donegan, R. E., & Rivas, B. K. (2021). Comparing the effects of reading intervention versus reading and mindset intervention for upper elementary students with reading difficulties. *Journal of learning disabilities*, 54(3), 203–220. <https://doi.org/10.1177/0022219420949281>
- Zimmerman, B. J., Bandura, A., & Martinez-Pons, M. (1992). Self-motivation for academic attainment: the role of self-efficacy beliefs and personal goal setting. *American Educational Research Journal*, 29(3), 663-676. doi: 10.3102/00028312029003663
- Zupic, I., & Cater, T. (2015). Bibliometric methods in management and organization. *Organizational Research Methods*, 18(3), 429–472. doi: 10.1177/1094428114562629

Araştırma Makalesi / Research Article

The Intellectual Topography of Social Studies Education

Sosyal Bilgiler Eğitiminin Entelektüel Topografyası

Adem KARACA & Sadettin ERBAŞ & Bülent AKBABA

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

Scientists share their theoretical, descriptive, historical, ethnographic, empirical, and other research methods through academic journals, one of the cornerstones of the publishing world. When a scientific discipline reaches a certain maturity, it is a common practice for scholars to turn their attention to the literature produced by the scientific community and conduct literature reviews by treating it as a research topic in its own right (Ramos-Rodríguez & Ruíz-Navarro, 2004). In recent years, studies involving bibliometric analysis have been frequently used to guide new studies and identify trends in a discipline or subject area. Bibliometric analysis is an indispensable statistical tool for identifying the information needed for various purposes, such as mapping the latest developments in a given area of scientific knowledge, examining research opportunities, and supporting scientific research (Jose De Oliveira et al., 2019). This method can provide a macroscopic review of large amounts of academic literature and can also be used to efficiently identify influential works, authors, journals, organizations, and countries over time (Lee et al., 2020). Bibliometric studies are mainly based on various metadata elements related to a scientific publication in a scientific field, including author, title, subject, citations, and so on. Such analyses provide useful indicators of scientific productivity, trends, emphasis of research in various directions, and researchers' publication preferences (Jacobs, 2001).

This study aimed to conduct a bibliometric analysis of articles on social studies education in the Web of Science database. In line with this purpose, the intellectual topography of social studies education will be revealed through the leading researchers in the literature, publications, and collaborations of these researchers, journals publishing in this subject area, keywords frequently used in the subject search, and general and current trends. Bibliometric analysis also seeks to determine the knowledge base and intellectual structure of a subject or research area (Aria & Cuccurullo, 2017).

Methods

This research was designed using a descriptive survey model. Bibliometric analysis is based on a systematic, transparent, and repeatable review process based on statistical measurement of science, scientists, or scientific activities. Unlike other techniques, bibliometrics provides more objective and reliable analyses. Bibliometric analyses are carried out to identify the most productive academics, research trends, collaboration networks, countries, and institutions in any subject area and to reveal the 'big picture' (Aria & Cuccurullo, 2017).

Results and Discussion

It was determined that the articles related to the field of social studies education in WoS started to be published in 1976, and most articles in this field were published between 2013 and 2023 (n = 1195). Articles published after 2013 are more than half of the total publications. This finding can be interpreted as an increase in research in the field of social studies education over time. It was determined that articles related to the field of social studies education were published in 447 different journals. ‘Theory and Research in Social Education’ (f = 229), followed by ‘Social Studies’ (f = 52) and ‘Teachers College Record’ (f = 48). Sharon Vaughn (f = 33), Elizabeth Swanson (f = 19), and Jeanne Wanzek (f = 17) are the authors who wrote the most articles in the WoS database. When the quantitative data part of the WoS database is analysed, the USA with 1220 studies, Türkiye with 267 studies, and Canada with 94 studies are in the first three places. When the collaboration with authors from other countries is analysed, it is seen that the USA, Canada, Korea, and the UK have the highest number of international collaborations. The most commonly used keywords are ‘social studies/social studies education’, ‘citizenship/citizenship education’, ‘teacher education’, ‘curriculum’, and ‘history education’.

In this study, the key concepts of ‘social studies’ and ‘social studies education’ in the WoS database, which provides access to different international journals and citation indexes, were searched in the “topic” tab with the ‘or’ option. As a result of the search, it was determined that the total number of documents was 5781. When the search was limited in terms of time, subject area, and document type in line with the purpose of the research, a total of 2103 documents were reached. The number of authors publishing individually or in collaboration with social studies education was found to be 3444. The author with the highest number of publications (33) and the highest h-index (14) on social studies education is S. Vaughn. When Vaughn’s works were analysed, it was determined that they were related to the subject areas of reading, comprehension, and literacy in social studies with disadvantaged groups. The countries with the highest number of articles on social studies education in the WoS database are the USA, Türkiye, and Canada. In terms of number, the researchers who went to international cooperation the most among the countries were US researchers. When the themes formed by the titles of the journal articles written in the field of social studies education were analysed, it was found that concepts such as reading, literacy, and content were included in the special theme area. It can be stated that researchers who publish in the field show great interest in these concepts. According to the results of this study, it was determined that authors from many countries published in the field of social studies education in collaboration or alone, and the number of publications has increased in the last 10 years compared to other years. It is thought that it will be important for researchers who want to conduct research in the field of social studies education to follow the intellectual topography of the field. This study can give clues to researchers in this regard. Indeed, bibliometric analyses help researchers to select and conduct research areas.